

када је већ цео Балкан, па дакле и данашња Југославија, био под Турцима, ово је управо за 43 године по открићу Америке и преношењу кукуруза у Европу. И ако је, претпоставимо, кукуруз у другим крајевима Европе напредовао у ширењу спорије задржавајући се више по баштама, или незнатнијим просторијама поља, може се претпоставити, а и све раније изнете чињенице говоре за то, да је у покореним балканским земљама ишло његово ширење много брже, чак да је био у јеку напредовања. Ова ће претпоставка свакако бити и тачна. Не може се рећи, да је тадашња турска управа била недорасла онога, што је хтела. Можда је религија и неумешност турска, управо нижа култура, омела претапање покорених народа, али за своје освајачке циљеве турске управе тих времена биле су свесне својих потреба и средстава. У прилог овога најбоље говори споменути назив царевка, а и сама данашња реч кукуруз, као што ћемо то доцније видети. Из поменутог записа видимо, да се већ 1740. год. народ у велико хранио кукурузом у Херцеговини и Скендерији, па дакле, да се и у велико већ и културом кукуруза бавио. Преведен тај запис са старословенског гласи:

»Нека је знано, да је била јака глад у Херцеговини и Скендерији и другим крајевима, који су под влашћу турскога султана, и била је овде у нашим пределима ока урментина по десет динара, а пшенице по двадесет динара и многи помреше од глади оволике«.

Ово значи, да је кукуруз морао ући у употребу као људска храна већ врло одавно. Ту и у то доба исхрана људска већ од њега зависи. Да је ово тачно показује даље очито раније наведени докуменат о почетку гајења кукуруза на северу преко Саве и Дунава око Вараждина у год. 1612. као и сам правац кретања кукуруза са југа на север преко Саве и Дунава. Ово јасно упућује на околност, да је у турској империји још одмах у почетку кукуруз примио на себе значајну улогу у исхрани, а са тим добио и одговарајуће место међу цереалијама. Време од 43 године од доношења кукуруза у Европу, па до описа Ruelle-а, било је вероватно dostatно, да кукуруз у доба турског империјализма у областима садашње Југославије јужно од Дунава и Саве постане знатна чињеница у исхрани људства, те је по нашем мишљењу и сасвим било логично, што је Ruelle описујући кукуруз ван Шпаније назвао га турским житом, турском пшеницом, називом, који су у току времена примили готово сви европски народи.

(Свршит ће се).

Vijesti Saveza Udruženja Jugoslavenskih Agronoma

XV. međunarodni poljoprivredni kongres u Pragu. Savez Udruženja Jugoslavenskih agronoma pozvan je od Ministarstva poljoprivrede, da sastavi Nacionalni jugoslavenski komitet za XV. kongres Međunarodne komisije za poljo-

privredu, koji će se držati u Pragu od 5 do 8. juna 1931.

Savez je preuzeo na sebe ulogu Jugoslavenskog nacionalnog komiteta, te će voditi sve njegove poslove oko organizacije učešća jugoslavenskih stručnjaka iz

naše države na spomenutom međunarodnom kongresu.

Rad toga kongresa podijeljen je u 6 sekcija. U pojedinim sekcijama bit će istaknuta glavna pitanja:

1. Sekcija: Agrarna politika i poljoprivredno gazdinstvo:

a) Mogućnosti organizacije poljoprivredne proizvodnje u raznim zemljama u cilju da se olakša ravnoteža između ponude i potražnje poljoprivrednih proizvoda;

b) U kojoj je mjeri i kojim sredstvima moguće racionalizacijom rada smanjiti troškove kod proizvodnje pšenice, prema značaju poljoprivrednih eksploatacija.

2. Sekcija: Poljoprivredna nastava i propaganda:

a) Servisi za individualne poljoprivredne konsultacije, sadašnje metode i postignuti rezultati;

b) Moderna sredstva za širenje programa na selu: radio, film, poljoprivredne izložbe i t. d.

3. Sekcija: Poljoprivredne kooperacije:

a) Nastava o kooperativima: sadašnje metode i postignuti rezultati;

b) Sadašnje stanje kontrole poljoprivrednih kooperativa i poboljšanja, koja bi se imala uvesti.

4. Sekcija: Biljna proizvodnja:

a) Zakonska zaštita selekcionisanih noviteta sa gledišta nacionalnog i internacionalnog;

b) Sadašnje stanje pitanja inokulacije zemljišta.

5. Sekcija: Proizvodnja stoke:

a) Kako iskoristiti nasljedstvo i individualnu kontrolu u cilju poboljšanja ekonomskog prinosa od stoke (goveđa, svi-

nja, ovaca i pernate živine), sadašnje stanje i postignuti rezultati;

b) Mogućnosti gajenja stoke, koja daje kožu, kao sporedne grane u poljoprivrednim eksploatacijama;

c) Uređenje ritova i prinosi od njih.

6. Sekcija: Poljoprivredna industrija:

a) Poljoprivredna industrija alkohola u poljoprivrednim preduzećima, njen ekonomski značaj i današnja uloga;

b) Poljoprivredna industrija amidona u poljoprivrednim preduzećima, njen ekonomski značaj i današnja uloga.

7. Sekcija: Žena u poljoprivredi:

a) Misija žene u borbi protiv emigriranja sa sela;

b) Racionalizacija poljoprivredne domaće ekonomije;

c) Racionalna ishrana porodice proizvodima sa sopstvenog posjeda.

Poslije kongresa bit će priređena ekskurzija kroz glavne poljoprivredne reone Čehoslovačke. Ova će ekskurzija omogućiti članovima kongresa sa strane da upoznaju poljoprivredne prilike ove zemlje, kao i turističke ljepote, koje ih okružuju. U interesu je naše zemlje, da naši stručnjaci uzmu što većeg učešća na tom kongresu sa što kvalitetnijim referatima. Svi, koji kane napisati referat neka izvole javiti definitivni naslov teme S. U. J. A. najkasnije do sredine decembra, a jednako da izvole i same referate izraditi što prije i poslati ih opet S. U. J. A.

Predsjedništvo komiteta preuzeo je predsjednik SUJA Dr. Ljudevit Prohaska, a tajništva se nalaze u Zagrebu Aleksandra trg 3 i u Beogradu Aleksandrova ulica 88.

Prestanak članstva. Gabrić Kazimir, pripravnik državnog loznog i voćnog rasadnika u Biogradu na moru («Agr. Gl.» str. 81.) prestao je biti članom Udruženja agronoma u Zagrebu.

Popis članova Agronomskih Udruženja

(Svršetak).

345. **Zupanić ing. Ivo**, Gospodarsko-šumarski fakultet u Zagrebu, god. 1921. Referent za vinarstvo pri kralj. upravi dravske banovine u **Ljubljani**.
346. **Žagar Vladimir**, Više gospodarsko učilište u Križevcima, god. 1919. Sreski poljopr. referent, **Karlovac**.
347. **Žegarac ing. Milan**, Gospodarsko-šumarski fakultet u Zagrebu, god. 1922. revizor Privilegovane Agrarne Banke, **Beograd**.
348. **Želko ing. Josip**, Gospodarsko-šumarski fakultet u Zagrebu, g. 1925. **Sokolovac, drž. dobro Belje**.
349. **Žikić ing. Radivoje**, šef odseka stočarstva, Banovinsko dobro »Kosančić«—Torža, **Bačka**.

350. **Živan ing. Marija**, Poljoprivredna ogleđna i kontrolna stanica, **Zagreb**, Kačićeva ul.
351. **Živković ing. Nikola**, Gospodarsko-šumarski fakultet u Zagrebu, god. 1921. Gosp. upravitelj Biskupsko vlastelinstvo, **Djakovo**.
352. **Žubrić ing. Marija**, Gospodarsko-šumarski fakultet u Zagrebu, god. 1925. Nastavnica Više Domaćinske škole, **Novi Futog (Bačka)**.
353. **Žujović-Josifović Bulka**, Poljoprivredni fakultet, **Beograd**.
354. **Župančić ing. Tanasko**, Bansko dobro, **Modrić—Bosna**.
355. **Djakonov ing. Aleksandar**, Gospodarsko-šumarski fakultet u Zagrebu, god. 1929. Sreski poljopt. referent, **Donji Lapac**.
356. **Hercigonja ing. Marko**, Poljoprivredno-šumarski fakultet u Zagrebu, god. 1930. **Zagreb**, Vinogradska 2a.
357. **Jurić ing. Milivoj**, Gospodarsko-šumarski fakultet u Zagrebu, godine 1929. Fakultetsko dobro **Maksimir kod Zagreba**.
358. **Machnik Artur**, Više gospodarsko učilište u Križevcima, god. 1894. Ravnatelj nadbiskupskih dobara. **Zagreb**, Vlaška ulica 75.
359. **Smodiš ing. Albin**, Poljoprivredni fakultet u Nancy-u (Francuska), god. 1928. Banovinsko imanje **Dožbrićevo kod Čuprije**, Moravska banovina.
360. **Stivičević Dragan**, Više gospodarsko učilište u Križevcima, g. 1907. Viši poljoprivr. savjetnik banske uprave u Zagrebu. **Zagreb**, Ilica 83.

Literatura

Peradarski kalendar za godinu 1931. Ovih dana izišao je iz štampe peradarski kalendar za godinu 1931. pod gornjim naslovom. Priredio ga je i izdao uvaženi peradarski stručnjak Julije Oberhofer, direktor dobra savske banovine Božjakovina. Kalendar obasiže 8 štampanih araka, sadrži 25 stručnih članaka, koji su ilustrirani brojnim slikama. Članke su napisali naši najugledniji peradarski stručnjaci. Tako se pokraj izdavačevih člana-

ka nalaze još članci: R. Plasaja, R. Brüll, Lav. Bajkova, ing. Zdanovskoga, gospođe Golob.

Kalendar se naručuje kod izdavača i u većim knjižarama. Cijena mu je 12 Din bez poštarine. Na ovaj način dobivaju i naši peradari jedan kalendar, koji će zapravo predstavljati sistematski uređivan priručnik svega što je potrebno da peradari drže stalno na umu i čime da se u praktičnom radu služe.